

Departament Kontroli i Audytu

Znak pisma: DKT-I.0812.1.2026

Warszawa, 10 września 2026 r.

Informacja pokontrolna

z kontroli wykonania wskaźnika B43G pn. *Instalacja odnawialnych źródeł energii lub termomodernizacja w 5 395 budynkach wielorodzinnych*

realizowanego w ramach inwestycji B1.1.5 *Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych*

Kontrola została ujęta w Harmonogramie kontroli Ministra Finansów i Gospodarki na 2026 r. w zakresie działów administracji rządowej *Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo* i *Gospodarka* (aktualizacja III) Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (dalej także: KPO) i przeprowadzona z uwzględnieniem postanowień Rozdziału 2 pkt 9 oraz Rozdziału 3 pkt 5 ppkt. a i b Wytycznych w zakresie kontroli w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności¹ oraz postanowień *Procedury kontroli realizacji reformy lub inwestycji w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności*².

Celem kontroli była weryfikacja osiągnięcia wskaźnika B43G z uwzględnieniem:

- jego zgodności z opisem zamieszczonym w załączniku do decyzji wykonawczej Rady UE przyjętej dnia 27 sierpnia 2026 r., zmieniającej decyzję wykonawczą (UE) z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski (dalej: VI rewizja KPO),
- zastosowania horyzontalnych zasad i kryteriów wyboru przedsięwzięć dla KPO,
- sprawozdawczości w systemie CST2021,
- procedur wewnętrznych dotyczących przeciwdziałania korupcji, nadużyciom finansowym, konfliktowi interesów oraz w zakresie mechanizmu sygnalizacyjnego,
- użycia systemu Arachne,
- stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych, pomocy publicznej, podwójnego finansowania, zasady DNSH,
- podejmowanych działań informacyjno-promocyjnych dotyczących inwestycji,
- weryfikacji wybranych wydatków.

Komórką organizacyjną Ministerstwa Rozwoju i Technologii (dalej: MRiT) odpowiedzialną za realizację inwestycji B1.1.5 jest Departament Mieszkalnictwa (dalej: DM) – Wydział Wspierania Mieszkalnictwa i Analiz. Na podstawie umowy nr 01/KPO/BGK/B1.1.2/DM/23 zawartej 27 stycznia 2023 r. pomiędzy ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania

¹ Wersja z dnia 6 lutego 2026 r.

² Stanowiącej załącznik nr 1 do Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w MRiT ustanowionej decyzją nr 3 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 7 października 2022 r. (z późn. zm.).

i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa (ówczesnym Ministrem Rozwoju i Technologii³) a Bankiem Gospodarstwa Krajowego (dalej: BGK), realizacja części zadań w ramach inwestycji, w tym mających na celu osiągnięcie wskaźnika B43G, została powierzona BGK, jako Jednostce Wspierającej plan rozwojowy (dalej: JW). Przedmiotowe zadanie w BGK wykonywał Departament Funduszy Mieszkaniowych (dalej: DFM). Wykonanie powierzonych postanowieniami ww. umowy działań obejmowało w szczególności wybór przedsięwzięć do objęcia wsparciem, zawieranie umów z Ostatecznymi Odbiorcami Wsparcia, monitorowanie realizacji przedsięwzięć oraz prowadzenie kontroli prawidłowości ich realizacji.

Realizacja inwestycji B1.1.5 odbywała się z wykorzystaniem dwóch funkcjonujących już w Polsce programów pomocowych, tj. Programu TERMO oraz Programu Budownictwa Socjalnego i Komunalnego (dalej: BSK). Środki uzyskane w celu realizacji inwestycji B1.1.5 w ramach KPO stanowiły dodatkowe finansowanie w formie grantów udzielanych dla przedsięwzięć realizowanych w ramach ww. programów.

Program TERMO, funkcjonujący w oparciu o przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o *wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków*⁴ jest finansowany ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów i służy wspieraniu przedsięwzięć mających na celu poprawę efektywności energetycznej istniejących budynków, w szczególności poprzez realizację kompleksowych przedsięwzięć termomodernizacyjnych oraz instalację odnawialnych źródeł energii.

Program BSK, realizowany na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o *finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych*⁵ i finansowany z Funduszu Dopłat, ukierunkowany jest natomiast na rozwój oraz modernizację mieszkaniowego zasobu gmin i budownictwa społeczno-komunalnego, w tym również na przedsięwzięcia budowlano-remontowe poprawiające efektywność energetyczną tych budynków.

W ramach inwestycji B1.1.5 ze środków KPO finansowane były następujące instrumenty:

- Premia termomodernizacyjna z opcją grantu termomodernizacyjnego (program TERMO) – instrument przeznaczony dla inwestorów realizujących przedsięwzięcia termomodernizacyjne. Premia finansowana jest ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów i stanowi spłatę części kredytu zaciągniętego na realizację przedsięwzięcia, natomiast grant termomodernizacyjny finansowany ze środków KPO zwiększa poziom wsparcia w przypadku głębokiej i kompleksowej termomodernizacji budynków wielorodzinnych, po spełnieniu wymogów środowiskowych i technicznych określonych w regulaminie naboru⁶.
- Premia MZG z opcją grantu MZG (program TERMO) – instrument skierowany do przedsięwzięć termomodernizacyjnych lub remontowych realizowanych w budynkach, w których wszystkie lokale mieszkalne wchodzą w skład mieszkaniowego zasobu gminy. Premia MZG finansowana jest z Funduszu Termomodernizacji i Remontów, natomiast grant MZG, finansowany ze środków KPO, stanowi dodatkowe wsparcie przyznawane po spełnieniu

³ W związku z wejściem w życie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz.U. z 2025 r. poz. 997), kompetencje Ministra Rozwoju i Technologii, jako ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, przejął Minister Finansów i Gospodarki.

⁴ Dz.U. z 2025 r. poz. 1419, z późn. zm., zwana dalej: ustawą o *wspieraniu termomodernizacji i remontów*.

⁵ Dz.U. z 2026 r. poz. 511, zwana dalej ustawą o *finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych*.

⁶ Regulamin dostępny pod adresem: <https://www.bgk.pl/produkty/premia-termomodernizacyjna-z-opcja-grantu-termomodernizacyjnego/#c26349>.

warunków dotyczących poprawy efektywności energetycznej oraz modernizacji źródeł ciepła⁷.

- Grant OZE (program TERMO) – instrument umożliwiający dofinansowanie zakupu, montażu, budowy lub modernizacji instalacji odnawialnych źródeł energii w budynkach objętych przedsięwzięciami realizowanymi w ramach programu⁸. Grant finansowany jest ze środków KPO i ma na celu zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w budynkach wielorodzinnych.
- Grant MZG (program BSK) – instrument stanowiący uzupełnienie finansowego wsparcia udzielanego z Funduszu Dopłat na przedsięwzięcia związane z remontem oraz poprawą efektywności energetycznej budynków należących do mieszkaniowego zasobu gminy⁹.
- Grant OZE (program BSK) – instrument przeznaczony na dofinansowanie instalacji odnawialnych źródeł energii w nowo budowanych, remontowanych lub przebudowywanych budynkach realizowanych przez inwestorów korzystających z finansowego wsparcia z Funduszu Dopłat¹⁰.

JW ustanowiła procedury dotyczące obsługi procesu udzielania finansowego wsparcia:

- dla programu TERMO, obsługiwanego z wykorzystaniem dedykowanego systemu Termo – w instrukcji wewnętrznej pn. *Zasady udzielania premii i grantów w ramach programu TERMO*¹¹,
- dla programu BSK, obsługiwanego z wykorzystaniem aplikacji informatycznej Ferryt – w instrukcji wewnętrznej pn. *Zasady i tryb udzielania finansowego wsparcia w ramach programu bezzwrotnego wsparcia budownictwa mieszkaniowego*¹².

Niniejszą kontrolą objęto próbę obejmującą dokumentację dotyczącą procesu udzielenia wsparcia dla wybranych 30 przedsięwzięć¹³, przy czym w przypadku 10¹⁴ spośród nich, dokonano również weryfikacji wybranych wydatków i zamówień publicznych, a także dokumentacji dotyczącej przestrzegania zasady DNSH i pomocy publicznej (pomoc *de minimis*).

W wyniku kontroli ustalono, że:

- 1) Inwestycja, której dotyczy wskaźnik, jest zgodna z KPO, a wartość wskaźnika określona w ramach VI rewizji KPO na poziomie 5 395 budynków wielorodzinnych, które zostały poddane termomodernizacji lub wyposażone w instalacje OZE, została osiągnięta.**

W następstwie akceptacji przez Komisję Europejską (dalej: KE) VI rewizji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, wprowadzono zmiany do zatwierdzonego decyzją wykonawczą Rady UE z dnia 17 czerwca 2022 r. (i późniejszymi decyzjami zmieniającymi w ramach kolejnych rewizji) planu odbudowy i zwiększania odporności Polski. Zmiany dotyczyły m.in. docelowej wartości wskaźnika podlegającego niniejszej kontroli.

⁷ Regulamin dostępny pod adresem: <https://www.bgk.pl/produkty/premia-mzg-z-opcja-grantu-mzg/#c26351>.

⁸ Regulamin dostępny pod adresem: <https://www.bgk.pl/produkty/grant-oze/#c26344>.

⁹ Informacje o finansowaniu dostępne pod adresem: <https://www.bgk.pl/programy-i-fundusze/mieszkalnictwo/bezzwrotne-wsparcie-budownictwa-z-funduszu-doplat/#c32230>.

¹⁰ Informacje o finansowaniu dostępne pod adresem: <https://www.bgk.pl/programy-i-fundusze/mieszkalnictwo/bezzwrotne-wsparcie-budownictwa-z-funduszu-doplat/#c32230>.

¹¹ Instrukcja stanowi załącznik do Decyzji Dyrektora Zarządzającego BGK nr 88/2025/DFM z dnia 17 grudnia 2025 r., dalej: *Zasady udzielania wsparcia w programie TERMO*.

¹² Instrukcja stanowi załącznik do Decyzji Dyrektora Zarządzającego BGK nr 18/2026/DFM z dnia 6 marca 2026 r. dalej: *Zasady udzielania wsparcia w programie BSK*.

¹³ Umowy o udzielenie grantu o numerach: BSK/23/23/0002959; 1753/2024/OZE; 1830/2024/OZE; 724/2024/OZE; 1036/2025/OZE; 618/2025/OZE; 65/2024/MZG; 2599/2023/OZE; BSK/24/25/0003833; 11/2023/MZG; 229/2025/OZE; 4/2024/MZG; 853/2024/OZE; 468/2025/OZE; 4/2023/MZG; 984/2024/OZE; 1413/2024/OZE; 43/2024/MZG; 768/2025/OZE; 69/2024/MZG; 85/2024/OZE; 425/2025/OZE; 1766/2024/OZE; 98/2024/T; 348/2024/T; 1403/2025/OZE; 1415/2025/OZE; 1443/2025/OZE; 22/2026/OZE; 172/2025/MZG.

¹⁴ Umowy o udzielenie grantu o numerach: 65/2024/MZG, BSK/24/25/0003833, 1413/2024/OZE, 69/2024/MZG, 1766/2024/OZE, 98/2024/T, 1443/2025/OZE, 1415/2025/OZE, 22/2026/OZE, 172/2025/MZG.

Zgodnie z treścią załącznika do ww. decyzji, realizacja inwestycji B1.1.5 *Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych* została przewidziana w ramach komponentu B pn. „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności”. Celem inwestycji była poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych obejmująca termomodernizację wielorodzinnych budynków mieszkalnych lub instalację odnawialnych źródeł energii w takich budynkach. Dla inwestycji określono wskaźnik B43G *Instalacja odnawialnych źródeł energii lub termomodernizacja w budynkach wielorodzinnych*, dla którego wartością docelową były zrealizowane w 5 395 budynkach¹⁵ przedsięwzięcia polegające na ich termomodernizacji lub instalacji w nich odnawialnych źródeł energii.

Mechanizm weryfikacji osiągnięcia wskaźnika B43G został zaakceptowany przez KE w drodze uzgodnień dotyczących tzw. *mock evidence*¹⁶. Przyjęto, że dokumentem potwierdzającym osiągnięcie wskaźnika, stanowiącym załącznik do *One Page Note* (OPN), będzie wykaz przedsięwzięć dotyczących termomodernizacji lub instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych. Na etapie przedmiotowych uzgodnień przyjęto, że do wartości wskaźnika zaliczane będą te budynki, w przypadku których złożono dokumentację potwierdzającą zakończenie przedsięwzięcia.

W oparciu o przekazany przez BGK w dniu 4 września 2026 r. wykaz projektów dotyczących termomodernizacji lub instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych, a także korespondencję z dnia 8 września 2026 r. korygującą ww. wykaz, potwierdzono wykonanie wskaźnika na poziomie 5 915 budynków, które zostały poddane termomodernizacji lub wyposażone w instalacje OZE, tj. 109,64% docelowej wartości wskaźnika. Przedłożony wykaz zawierał – dla każdego z wykazanych w nim przedsięwzięć – numer identyfikacyjny projektu (tj. budynku wielorodzinnego, w którym zainstalowano instalację OZE lub przeprowadzono prace termomodernizacyjne), będący jednocześnie numerem zawartej z Ostatecznym Odbiorcą Wsparcia¹⁷ umowy, oznaczenie rodzaju grantu oraz rodzaju przeprowadzonych prac, nazwę dokumentu potwierdzającego zakończenie prac oraz liczbę budynków, w których przeprowadzono prace instalacyjne lub termomodernizacyjne w ramach danego przedsięwzięcia.

Wśród zrealizowanych w ramach wykonania wskaźnika B43G przedsięwzięć, dla dofinansowania których, do dnia 31 sierpnia 2026 r., złożono wnioski o wypłatę grantów, znajduje się: 5 171 przedsięwzięć objętych grantami udzielonymi w ramach programu TERMO oraz 65 przedsięwzięć objętych grantami udzielonymi w ramach programu BSK.

2) Wskaźnik został osiągnięty przy uwzględnieniu zasad horyzontalnych UE odnoszących się do KPO, w tym w zakresie zasady „Nie czyń poważnych szkód” (DNSH).

Obowiązek zapewnienia zgodności przedsięwzięć z kryteriami horyzontalnymi KPO został określony na etapie naboru wniosków. Informacje dotyczące zasad horyzontalnych oraz wymagań związanych z ich spełnieniem zostały udostępnione potencjalnym wnioskodawcom na stronie internetowej BGK, w dedykowanych zakładkach dotyczących instrumentów wsparcia.

Spełnienie kryteriów horyzontalnych stanowiło element obligatoryjnej oceny formalnej wniosków o udzielenie wsparcia, przeprowadzanej zgodnie z §36 *Zasad udzielania wsparcia w programie BSK*

¹⁵ Wskazana w załączniku do decyzji Rady UE z dnia 27 sierpnia 2026 r. wartość docelowa wskaźnika B43G wynosi 5 395 budynków i uwzględnia także liczbę budynków wielorodzinnych, które zostały wyposażone w instalacje OZE lub poddane termomodernizacji, w celu wykonania pośredniego wskaźnika B42G. W związku z tym, poziom bazowy w ww. regulacji określono jako 632 budynki. W rzeczywistości w realizacji wskaźnika pośredniego osiągnięto wartość: 645 budynków.

¹⁶ Korespondencja e-mail z KE z dnia 14 kwietnia 2026 r.

¹⁷ Dalej: OOW bądź inwestor, tj. podmiot uprawniony do uzyskania wsparcia, z którym podpisano umowę o udzielenie grantu.

oraz §33 *Zasad udzielania wsparcia w programie TERMO*. Niespełnienie któregokolwiek kryterium horyzontalnego powodowało wykluczenie przedsięwzięcia z dalszej oceny i tym samym skutkowało brakiem możliwości objęcia przedsięwzięcia finansowaniem.

Na etapie składania wniosków o udzielenie wsparcia OOW dysponowali szczegółowymi wytycznymi dotyczącymi wymagań wynikających z zasady DNSH, a także sposobu ich realizacji oraz dokumentacji niezbędnej do wykazania zgodności przedsięwzięcia z tą zasadą. Na stronie internetowej BGK dedykowanej inwestycji B1.1.5 *Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych*¹⁸, w opisach poszczególnych produktów finansowych, udostępniono odrębną zakładkę dotyczącą zasady DNSH. Zawierała ona poradniki określające wymagania, jakie musi spełniać przedsięwzięcie w celu zachowania zgodności z zasadą DNSH, a także wykaz dokumentacji, którą inwestor powinien posiadać w celu potwierdzenia spełnienia tych wymagań¹⁹. Obowiązek zachowania dokumentacji potwierdzającej spełnienie zasady DNSH został określony również w zawieranych z OOW umowach, w których zawarto następujące postanowienie: „Inwestor zobowiązuje się posiadać dokumenty poświadczające, że przedsięwzięcie nie wyrządza poważnych szkód dla celów środowiskowych”.

W toku niniejszej kontroli, w oparciu o próbę 10 przedsięwzięć, zweryfikowano spełnienie obowiązków dotyczących posiadania przez OOW dokumentów potwierdzających uwzględnienie zasady DNSH przy realizacji przedsięwzięć. Potwierdzono, że objęci kontrolą OOW dysponowali kompletną dokumentacją potwierdzającą spełnienie zasady DNSH w związku z realizacją przedsięwzięć, przy czym jej zakres był zróżnicowany w zależności od rodzaju realizowanego przedsięwzięcia. Dla poszczególnych kategorii przedsięwzięć, tj. instalacji odnawialnych źródeł energii, prac termomodernizacyjnych oraz prac remontowych, określono odrębne wymagania dotyczące dokumentowania spełnienia zasady DNSH. Weryfikacja spełnienia niniejszego obowiązku była dokonywana także przez JW w trakcie prowadzonych przez nią kontroli przedsięwzięć.

3) BGK, jako Jednostka Wspierająca, co do zasady, rzetelnie realizował powierzone mu przez IOI zadania w zakresie wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem, zawierania umów z OOW oraz monitorowania postępów realizacji inwestycji i jej rozliczania.

W wyniku weryfikacji dokumentacji dotyczącej 30 przedsięwzięć zrealizowanych w ramach inwestycji, obejmującej proces od złożenia wniosku o przyznanie wsparcia do jego formalnego rozliczenia ustalono, że:

- 1) W zakresie realizacji zadań związanych z wyborem przedsięwzięć i udzielaniem wsparcia, BGK stosował zasady właściwe dla poszczególnych programów. W przypadku programu TERMO

¹⁸ <https://www.bgk.pl/krajowy-plan-odbudowy/b115-inwestycje-w-poprawe-efektywnosci-energetycznej-wielorodzinnych-budynkow-mieszkalnych/>

¹⁹ Dla każdego rodzaju grantu wymagane dokumenty potwierdzające realizację zasady DNSH były różne – dostosowane do rodzaju realizowanego przedsięwzięcia:

- a) grant termomodernizacyjny: audyt energetyczny; analiza ryzyk wynikających ze zmian klimatu; deklaracje właściwości użytkowych; dokumentacja wykazująca zgodność z procedurami związanymi z pracami przy wyrobach zawierających azbest (o ile dotyczy) oraz świadectwo charakterystyki energetycznej;
- b) grant OZE: analiza ryzyk wynikających ze zmian klimatu;
- c) grant MZG:
 - w przypadku renowacji istniejących budynków – audyt remontowy; analiza ryzyk wynikających ze zmian klimatu; analiza dotycząca wpisywania się w gospodarkę o obiegu zamkniętym; audyt przedrozbiorowy; wykaz odpadów i plan segregacji odpadów; wykaz działań zapobiegających emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń; deklaracje właściwości użytkowych oraz świadectwo charakterystyki energetycznej;
 - w przypadku termomodernizacji istniejących budynków – audyt energetyczny; analiza ryzyk wynikających ze zmian klimatu; deklaracje właściwości użytkowych; dokumentacja wykazująca zgodność z procedurami związanymi z pracami przy wyrobach zawierających azbest oraz świadectwo charakterystyki energetycznej.

kryteria udzielania wsparcia określone zostały w *Regulaminie udzielania przez BGK premii i grantów w ramach Programu TERMO* (dalej: *Regulamin programu TERMO*), zamieszczonym na stronie internetowej BGK²⁰. Natomiast w przypadku programu BSK, wsparcie udzielane było na zasadach określonych w ustawie o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych.

- 2) BGK dotrzymywał obowiązujących terminów na poinformowanie OOW o przyznaniu grantu (bądź odmowie przyznania), o czym mowa w §3 ust. 4 *Regulaminu programu TERMO*, a w przypadku programu BSK – na dokonanie przez BGK czynności weryfikacyjnych, o których mowa w art. 8 ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych.
- 3) Kontrolowana dokumentacja była kompletna i zawierała wszystkie dane potrzebne do przeprowadzenia ocen formalnych wniosków o objęcie przedsięwzięcia wsparciem. W badanej próbie nie stwierdzono przypadków błędnie dokonanych ocen formalnych wniosków o przyznanie grantów. Zarówno w programie TERMO, jak i BSK, potwierdzenie przeprowadzenia oceny formalnej wniosków, w tym przyznanie oceny pozytywnej/negatywnej, było odnotowywane w dedykowanych systemach/aplikacjach poprzez wskazanie danych osoby odpowiedzialnej za procedowanie wniosku wraz z datą i godziną dokonania oceny, a także wskazanie danych drugiej osoby, zatwierdzającej wcześniejszą ocenę, wraz z datą jej zatwierdzenia. Przeprowadzenie niniejszych czynności dla wybranej do kontroli próby przedsięwzięć potwierdzono w trakcie dokonanych w dniu 30 lipca 2026 r. w BGK oględzin funkcjonalności obu systemów²¹.
- 4) Wszystkie weryfikowane umowy o objęcie przedsięwzięć wsparciem zawarto z podmiotami spełniającymi odpowiednie warunki uzyskania wsparcia.
- 5) Na etapie rozliczenia przedsięwzięć, BGK weryfikował przedłożoną dokumentację potwierdzającą ich realizację, w tym zestawienia faktur, zamówień i wykonawców, a następnie dokonywał rozliczenia przyznanego wsparcia, o wynikach czego pisemnie informował OOW. JW prawidłowo rozliczyła objęte kontrolą granty oraz dotrzymała określonych: w przypadku programu TERMO – w §4 ust. 3-5 *Regulaminu programu TERMO*, a w przypadku programu BSK – w art. 17 ust. 3b ustawy o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych, terminów na zlecenie ich wypłaty.
- 6) Wypłata OOW wsparcia w postaci grantów (termomodernizacyjny, MZG, OZE) w ramach programu TERMO, poprzedzona była każdorazowo weryfikacją obejmującą:
 - ocenę formalną wniosku i wymaganych załączników;
 - sprawdzenie, czy nie występuje podwójne finansowanie, poprzez weryfikację w aplikacjach SKANER oraz Arachne, a także poprzez wprowadzenie do systemu do obsługi wniosków BGK danych dotyczących faktur, dokumentujących poniesione wydatki, i potwierdzenie, że te same wydatki nie zostały rozliczone w ramach innych przedsięwzięć dofinansowanych z programu TERMO;
 - weryfikację obowiązku przedłożenia zestawienia wykonawców/podwykonawców (w przypadkach, gdy OOW jest zamawiającym zgodnie z prawem unijnym lub krajowym dotyczącym zamówień publicznych);
 - analizę danych w aplikacji Arachne w zakresie wystąpienia potencjalnych:
 - ✓ ostrzeżeń dotyczących OOW, dla których wartość wyniku ogólnego wynosiła powyżej 25,

²⁰ <https://www.bgk.pl/produkty/grant-oze/#c26344>

²¹ Z przedmiotowych oględzin sporządzono protokół.

- ✓ ostrzeżeń dotyczących wykonawcy, dla których wartość wyniku ogólnego wynosiła powyżej 25,
- ✓ powiązań pomiędzy projektami i/lub umowami innymi niż premie i granty.

W przypadku grantów (MZG, OZE), przyznanych łącznie z finansowym wsparciem w ramach programu BSK, w trakcie weryfikacji prawidłowości rozliczenia (ocena i akceptacja oceny) wsparcia przed jego wypłatą, JW przeprowadzała czynności obejmujące:

- sprawdzenie kompletności dokumentów dla danego rodzaju przedsięwzięcia z uwzględnieniem zestawienia faktur wraz z kwotami netto przyjętymi do rozliczenia;
- sprawdzenie, czy beneficjent jest zobowiązany do stosowania regulacji dotyczących udzielania zamówień publicznych, a jeśli tak, to czy przedłożył zestawienia przeprowadzonych zamówień, wykonawców i podwykonawców;
- weryfikację w SKANER (analogicznie jak w programie TERMO);
- analizę Arachne (analogicznie jak w programie TERMO);
- weryfikację podwójnego finansowania – sprawdzenie, czy ta sama faktura nie została wykazana w dotychczasowych rozliczeniach ponad 100% wartości,
- sprawdzenie, czy dla przedsięwzięcia realizowanego w oparciu o art. 5 ustawy o *wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych*, inwestor przedłożył oświadczenie o kosztach przedsięwzięcia i kwocie udziału wpłaconej przez beneficjenta, wyrażonych w kwotach brutto i netto;
- sprawdzenie, czy grant OZE został udzielony łącznie z finansowym wsparciem na realizację przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a ustawy o *finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych* oraz czy związane z tym było zawarcie umowy, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy. Jeżeli oba warunki były spełnione, grant OZE (BSK) stanowił rekompensatę z tytułu świadczenia usług publicznych w rozumieniu przepisów prawa Unii Europejskiej.

W toku kontroli ustalono ponadto, że podpisywane z OOW umowy o objęcie przedsięwzięcia grantem OZE w programie TERMO, zawierały w §2 ust. 3 postanowienie, że: „Inwestor zobowiązuje się do realizacji przedsięwzięcia w terminie, o którym mowa we wniosku o przyznanie grantu”. W przypadku jednego przedsięwzięcia²² stwierdzono, że wszystkie protokoły odbioru prac i faktury, wystawione zostały po terminie zakończenia przedsięwzięcia wskazanym we wniosku o przyznanie grantu²³. W trakcie czynności kontrolnych JW wyjaśniła²⁴, iż w przedmiotowym przypadku „Inwestor poinformował BGK o zmianie pierwotnie wskazanego terminu zakończenia przedsięwzięcia”. Nie spowodowało to jednak korekty wcześniej złożonego wniosku. Dodatkowo kontrolowany wskazał, że: „zdarzają się również przypadki, w których Inwestorzy nie przekazują informacji o zmianie orientacyjnego terminu wskazanego we wniosku, a następnie występują o wypłatę grantu po upływie tej daty. Sama okoliczność przekroczenia terminu deklarowanego we wniosku nie stanowi jednak podstawy do odmowy wypłaty grantu OZE, o ile zostały spełnione pozostałe warunki, w szczególności nie został przekroczony ostateczny termin kwalifikowalności przedsięwzięcia wynikający z kryteriów horyzontalnych. W takiej sytuacji BGK nie podejmuje wyjaśnień zaistniałej sytuacji”.

Zespół kontrolerów podziela stanowisko przedstawione przez JW, zgodnie z którym podczas oceny kwalifikowalności przedsięwzięcia decydujące znaczenie mają warunki i terminy wynikające z KPO, w tym przede wszystkim kryteria horyzontalne. Nie zmienia to jednak faktu, iż przyjęte w §2 ust. 3 umów uregulowania dotyczące terminu realizacji przedsięwzięć, zobowiązują inwestora do realizacji

²² Umowa numer: 1413/2024/OZE z dnia 24 września 2024 r.

²³ Wniosek o przyznanie grantu nr 1179/2024/OZE.

²⁴ Korespondencja e-mail z dnia 12 sierpnia 2026 r.

przedsięwzięcia w terminie wskazanym we wniosku o przyznanie grantu. Zatem termin ten jest istotnym elementem zawartego zobowiązania umownego i powinien być dla obu stron umowy wiążący. Natomiast w sytuacji, gdy zmiana tego terminu nie wymaga formalnej korekty wniosku, nie jest odnotowywana w dokumentacji ani w inny sposób formalnie potwierdzana przez inwestora, a jego przekroczenie nie jest przedmiotem weryfikacji przez BGK, powstaje wątpliwość co do celowości zamieszczania takiego postanowienia w umowie.

4) Objęte kontrolą wydatki zostały poniesione prawidłowo i dotyczyły przedsięwzięć, realizowanych pod wskazanymi we wnioskach o przyznanie grantów adresami.

W wyniku kontroli dokumentacji dotyczącej wybranych wydatków, tj. 36 faktur o łącznej wartości 9 681 097,15 zł brutto (5 618 676,57 zł netto), dokonanych w związku z realizacją 10²⁵ przedsięwzięć potwierdzono, że OOW posiadali oryginalne dowody finansowo-księgowe wraz z dowodami zapłaty, potwierdzające poniesienie wydatków w ramach realizowanych przedsięwzięć. Opisy faktur zawierały potwierdzenia wykonania sprawdzenia pod kątem merytorycznym, formalnym i rachunkowym. Analiza przedłożonych dokumentów pozwoliła na jednoznaczne powiązanie objętych próbą wydatków z przedsięwzięciami, których dotyczyły wnioski o udzielenie grantu. Przedmiot zakupu lub opis merytoryczny poszczególnych faktur wskazywał na zakres prac lub dostaw związanych z realizacją konkretnego przedsięwzięcia. Ustalono, że wydatki objęte weryfikacją zostały poniesione w okresach realizacji przedsięwzięć wskazanych we wnioskach o udzielenie grantu, z wyjątkiem przypadku opisanego w ustaleniu ujętym w punkcie nr 3. Jednocześnie wszystkie objęte próbą wydatki zostały poniesione w okresie kwalifikowalności wynikającym z kryteriów horyzontalnych, do dnia 31 sierpnia 2026 r.

W związku z tym, że postanowienia umów o objęcie przedsięwzięcia wsparciem nie nakładały na OOW obowiązków prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla wydatków dotyczących przedsięwzięcia, nie kontrolowano prawidłowości jej prowadzenia.

W wyniku weryfikacji przedłożonych do rozliczenia przez OOW zestawień, stanowiących załączniki do wniosków o wypłatę grantów, Zespół kontrolerów potwierdził, że obejmowały one wydatki kwalifikowalne i niezbędne z punktu widzenia celu inwestycji B1.1.5. Przedstawione do rozliczenia wydatki wykazano w kwotach netto, bez uwzględnienia podatku VAT. Analiza dokumentacji pozwoliła na potwierdzenie, że objęte kontrolą wydatki zostały poniesione w sposób racjonalny i przejrzysty oraz były niezbędne do realizacji przedsięwzięć. Przedłożone dowody zapłaty potwierdziły, że płatności były dokonywane z rachunków bankowych inwestorów. W ramach przeprowadzonych czynności nie zidentyfikowano przypadków wskazujących na wystąpienie nadużyć finansowych ani podwójnego finansowania wydatków objętych weryfikacją.

5) Objęte kontrolą postępowania o udzielenie zamówień publicznych prowadzone przez OOW w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. - *Prawo zamówień publicznych*²⁶, zostały przeprowadzone, co do zasady, prawidłowo.

W związku z realizacją przedsięwzięć w ramach inwestycji B1.1.5 również przez podmioty zobowiązane do stosowania ustawy – PZP, w ramach czynności kontrolnych zweryfikowano prawidłowość udzielania przez nie zamówień publicznych w następstwie których dokonane zostały wydatki przedstawione do rozliczenia w ramach grantów. Kontrolą objęto 6 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonych przez 5 inwestorów, z czego

²⁵ Umowy o udzielenie grantu: 65/2024/MZG, BSK/24/25/0003833, 1413/2024/OZE, 69/2024/MZG, 1766/2024/OZE, 98/2024/T, 1443/2025/OZE, 1415/2025/OZE, 22/2026/OZE, 172/2025/MZG.

²⁶ Dz.U. z 2026 r. poz. 793, z późn. zm., dalej także: ustawa – PZP.

5²⁷ obejmowało zamówienia na roboty budowlane, zaś 1²⁸ dostawy. Zweryfikowane postępowania dotyczyły zamówień o wartości niższej niż progi unijne i zostały przeprowadzone w trybie podstawowym, o którym mowa w art. 275 ustawy – PZP.

W wyniku przeprowadzonej weryfikacji nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie udzielenia objętych próbą zamówień, z zastrzeżeniem przypadku opisanego poniżej.

Ustalono, że Zamawiający prawidłowo przeprowadzili proces szacowania wartości przedmiotu zamówienia, a także dokonali wymaganej publikacji ogłoszenia o zamówieniu oraz w przypadkach, w których zachodziła taka potrzeba, ogłoszenia o zmianie ogłoszenia. Prawidłowo przeprowadzono również czynności związane z oceną ofert i wyborem oferty najkorzystniejszej. W każdym z postępowań zachowano minimalny termin składania ofert, o którym mowa w art. 283 ustawy – PZP.

Analiza dokumentacji postępowań, w tym postanowień SWZ, ogłoszeń o zamówieniu oraz kryteriów oceny ofert, nie wykazała zastosowania przez Zamawiających warunków lub wymagań mogących ograniczać konkurencję. Umowy w sprawie zamówień publicznych zawarto w okresie związania ofertą oraz w formie pisemnej, zgodnie z art. 432 ustawy – PZP. W każdym przypadku sporządzono protokół postępowania zawierający elementy wskazane w art. 72 ustawy – PZP oraz załączono do niego dokumenty, o których mowa w art. 73 ustawy – PZP.

W przypadku jednego z objętych kontrolą postępowań²⁹ stwierdzono niedopełnienie obowiązku określonego w art. 222 ust. 4 ustawy – PZP. Zamawiający zamieścił bowiem informację o kwocie, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, dopiero przed otwarciem ofert dodatkowych, nie zaś przed otwarciem ofert złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu. Niniejsze nie miało jednak wpływu na wybór wykonawcy.

IOI podjęła decyzję o zwolnieniu podmiotów niezobowiązanych do stosowania ustawy – PZP z obowiązku stosowania, podczas realizacji inwestycji B1.1.5 oraz B3.5.1, reguł konkurencyjności. Powyższe zostało zakomunikowane JW w piśmie³⁰ Pana Piotra Uścińskiego, ówczesnego Sekretarza Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, z dnia 9 stycznia 2023 r. Z tego względu zastosowanie powyższych reguł nie mogło być przedmiotem weryfikacji w toku niniejszej kontroli.

6) BGK prawidłowo udzielił pomocy *de minimis* inwestorom, którzy realizowali objęte grantami przedsięwzięcia w budynkach, w których prowadzili działalność gospodarczą.

Udzielanie pomocy *de minimis*, w ramach objętej kontrolą inwestycji B1.1.5, dotyczyło wyłącznie przypadków, w których OOW realizujący przedsięwzięcie w danym budynku, prowadził w nim jednocześnie działalność gospodarczą. Pomoc ta dotyczyła wyłącznie grantów OZE i termomodernizacyjnego, realizowanych w ramach programu TERMO, zgodnie z odpowiednio art. 11m ust. 6 i art. 5b ust. 3 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów.

Wsparcie udzielone trzem inwestorom³¹ realizującym wybrane do kontroli przedsięwzięcia – z uwagi na prowadzoną przez nich w miejscu realizacji przedsięwzięcia działalność gospodarczą – stanowiło pomoc *de minimis*. Ustalono, że inwestorzy złożyli wymagane oświadczenia oraz

²⁷ Ogłoszenia o zamówieniach w Biuletynie Zamówień Publicznych: nr 2024/BZP 00420943/01 z 19 lipca 2024 r.; nr 2025/BZP 00532963 z 14 listopada 2025 r.; nr 2023/BZP 00233896/01 z 25 maja 2023 r.; nr 2025/BZP 00170074/01 z 31 marca 2025 r.; nr 2024/BZP 00309032/01 z 30 kwietnia 2024 r.

²⁸ Ogłoszenie o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 2025/BZP 00599141 z 15 grudnia 2025 r.

²⁹ Ogłoszenie o zamówieniu 2024/BZP 00420943 z dnia 19 lipca 2024 r.

³⁰ Pismo o znaku DM-VI.4012.1.2023.

³¹ Inwestorzy realizujący przedsięwzięcia w ramach umów o numerach: 1766/2024/OZE, 1443/2025/OZE, 1415/2025/OZE.

informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej³². BGK wydał im zaświadczenia, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o pomocy publicznej oraz zrealizował obowiązek sprawozdawczy wobec Prezesa UOKiK, o którym mowa w art. 32 ust. 1 tej ustawy, przekazując informacje o udzielonej pomocy za pośrednictwem aplikacji SHRIMP2. Na podstawie weryfikacji danych znajdujących się w systemie SUDOP³³, Zespół kontrolerów potwierdził, że zaewidencjonowane w tym systemie kwoty udzielonej pomocy były zgodne z kwotami wskazanymi w przekazywanych OOW przez BGK informacjach o rozliczeniach grantów oraz z kwotami wskazanymi w wydanych zaświadczeniach.

7) W systemie teleinformatycznym CST2021 zostały terminowo zarejestrowane formularze sprawozdawcze dotyczące inwestycji, zawierające m.in. informacje o realizacji kontrolowanego wskaźnika.

W ramach niniejszej kontroli zweryfikowano formularze sprawozdawcze nieobjęte zakresem kontroli wykonania wskaźnika B42G, tj. złożone po 31 sierpnia 2024 r. W wyniku weryfikacji sprawozdawczości prowadzonej w systemie CST2021 potwierdzono, iż od dnia 1 września 2024 r. za pośrednictwem ww. systemu złożono 23 formularze sprawozdawcze obejmujące okres od dnia 1 września 2024 r. do dnia 31 lipca 2026 r. Formularze były składane zgodnie z wynikającym z Rozdziału 4 pkt 3 ppkt b tiret drugie Wytycznych w zakresie sprawozdawczości³⁴ (wersja z lutego 2026 r.) zobowiązaniem stanowiącym, iż każda instytucja odpowiedzialna za inwestycję powinna nie rzadziej niż raz w miesiącu przekazywać w CST2021 wypełnione formularze sprawozdawcze dotyczące każdej z inwestycji, co do zasady, w ciągu 3 dni roboczych od wystąpienia zdarzenia warunkującego konieczność wprowadzenia lub modyfikacji danych.

8) Zarówno w IOI, jak i JW, obowiązywały regulacje wewnętrzne obejmujące stosowanie systemu Arachne oraz mechanizmy przeciwdziałania korupcji, nadużyciom finansowym, konfliktowi interesów, podwójnemu finansowaniu i zapewniające funkcjonowanie mechanizmu sygnalizacyjnego.

Wytyczne w zakresie stosowania systemu Arachne w ramach realizacji przez BGK inwestycji, zostały uregulowane w instrukcjach wewnętrznych pn.: *Zasady udzielania wsparcia w programie TERMO* oraz *Zasady udzielania wsparcia w programie BSK*. Instrukcje te określają zakres czynności sprawdzających wykonywanych z wykorzystaniem systemu Arachne, a także zawierają postanowienia opisujące mechanizm eliminowania podwójnego finansowania oraz weryfikacji oświadczeń o braku konfliktu interesów.

Procedury antykorupcyjne, dotyczące zarządzania konfliktem interesów oraz mechanizmu sygnalizacyjnego, BGK realizuje w oparciu o następujące regulacje wewnętrzne:

- Uchwała nr 125/2022/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 8 lipca 2022 r. w sprawie uchwalenia Polityki antykorupcyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego;
- Zarządzenie nr 48/2025/DB Prezesa Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 22 grudnia 2025 r. w sprawie wprowadzenia nowej treści instrukcji wewnętrznej - *Zasady przeciwdziałania nadużyciom oraz postępowania w przypadku podejrzenia popełnienia nadużycia na szkodę Banku Gospodarstwa Krajowego*, oraz poprzedzające je zarządzenia: nr 36/2023/DB z dnia 4 września 2023 r. i nr 74/2021/DB z dnia 25 listopada 2021 r.,

³² Dz.U. z 2026 r. poz. 500, z późn. zm., dalej także: *ustawa o pomocy publicznej*.

³³ System Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej (<https://sudop.uokik.gov.pl/>).

³⁴ <https://www.kpo.gov.pl/strony/o-kpo/dla-instytucji/dokumenty/wytyczne/>

które zawierały postanowienia dotyczące przeciwdziałania podwójnemu finansowaniu przedsięwzięć realizowanych w ramach KPO oraz stosowania systemu Arachne;

- Uchwała nr 92/2025/XI Rady Nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 12 grudnia 2025 r. w sprawie zatwierdzenia nowej treści Polityki zarządzania konfliktem interesów w Banku Gospodarstwa Krajowego, poprzedzona uchwałą nr 61/2023/X Rady Nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 25 września 2023 r. oraz uchwałą nr 54/2020/X Rady Nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 10 grudnia 2020 r.;
- Uchwała nr 213/2025/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 10 września 2025 r. w sprawie wprowadzenia nowej treści Procedury zgłaszania naruszeń przez osoby zewnętrzne w Banku Gospodarstwa Krajowego, poprzedzona uchwałą nr 237/2024/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 11 września 2024 r. oraz uchwałą nr 265/2023/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 28 listopada 2023 r.;
- Uchwała nr 212/2025/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 10 września 2025 r. w sprawie wprowadzenia nowej treści Procedury zgłaszania naruszeń w Banku Gospodarstwa Krajowego, poprzedzona uchwałą nr 235/2024/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 11 września 2024 r. oraz uchwałą nr 41/2023/DZ Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 15 marca 2023 r.;
- Decyzja nr 18/2026/DFM Dyrektora Zarządzającego z dnia 6 marca 2026 r. wprowadzająca instrukcję wewnętrzną – *Zasady i tryb udzielania finansowego wsparcia w ramach programu bezzwrotnego wsparcia budownictwa mieszkaniowego*, poprzedzona decyzjami: nr 98/2025/DFM z dnia 22 grudnia 2025 r., nr 62/2024/DFM z dnia 17 października 2024 r., nr 32/2024/DFM z dnia 10 czerwca 2024 r., nr 26/2023/DFM z dnia 26 czerwca 2023 r. oraz nr 5/2023/DFM z dnia 8 lutego 2023 r., a także Decyzja nr 88/2025/DFM Dyrektora Zarządzającego z dnia 17 grudnia 2025 r. wprowadzająca instrukcję wewnętrzną – *Zasady udzielania premii i grantów w ramach Programu TERMO*, poprzedzona decyzjami: nr 26/2025/DFM z dnia 27 maja 2025 r., nr 20/2025/DFM z dnia 7 kwietnia 2025 r., nr 76/2024/DFM z dnia 28 listopada 2024 r., nr 15/2024/DFM z dnia 20 lutego 2024 r., nr 7/2024/DFM z dnia 24 stycznia 2024 r., nr 51/2023/DFM z dnia 7 grudnia 2023 r., nr 25/2023/DFM z dnia 19 czerwca 2023 r., nr 19/2023/DFM z dnia 26 kwietnia 2023 r., nr 9/2023/DFM z dnia 23 lutego 2023 r. oraz nr 3/2023/DFM z dnia 27 stycznia 2023 r., regulującymi m.in. zasady wykorzystania systemu Arachne.

W IOI w czasie realizacji inwestycji funkcjonowały nw. regulacje:

- Zarządzenie nr 1 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej oraz przeciwdziałania nadużyciom finansowym w Ministerstwie Rozwoju i Technologii³⁵, które zostało zastąpione zarządzeniem nr 18 z dnia 17 lipca 2024 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej oraz przeciwdziałania nadużyciom finansowym w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, a następnie Zarządzeniem nr 8 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 30 maja 2025 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej oraz przeciwdziałania nadużyciom finansowym w Ministerstwie Rozwoju i Technologii;
- Decyzja nr 3 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 7 października 2022 r. w sprawie ustanowienia Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, z późn. zm. *Procedura stosowania systemu Arachne* stanowiąca załącznik nr 2

³⁵ Przedmiotowe zarządzenie spowodowało utratę mocy zarządzenia nr 9 Ministra Rozwoju i Technologii z 30 marca 2022 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej w Ministerstwie Rozwoju i Technologii.

do Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, będącego załącznikiem do ww. decyzji;

- Decyzja nr 4 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 22 grudnia 2023 r., zmieniająca decyzję w sprawie ustanowienia Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. *Procedura postępowania w przypadku podejrzenia nieprawidłowości lub działań niepożądanych przy wdrażaniu KPO* stanowiąca załącznik nr 3 do ww. decyzji. Dodatkowo przedmiotowa decyzja wprowadziła postanowienia dotyczące podwójnego finansowania;
- Zarządzenie nr 24 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 12 września 2024 r. w sprawie procedur zgłaszania informacji o naruszeniach prawa i podejmowania działań następnych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii;
- Decyzja nr 1 Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 14 sierpnia 2025 r. zmieniająca w zakresie m.in. weryfikacji oświadczeń o braku konfliktu interesów przy realizacji reformy lub inwestycji w ramach KPO decyzję nr 3 Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie ustanowienia Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii;
- Decyzja nr 2 Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 23 grudnia 2025 r. zmieniająca decyzję w sprawie ustanowienia Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii w zakresie wprowadzenia *Procedury weryfikacji deklaracji bezstronności i poufności składanych przez członków Komisji Oceny Projektów podczas oceny złożonych wniosków o objęcie przedsięwzięcia wsparciem ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności*;
- Decyzja nr 1 Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 31 marca 2026 r. zmieniająca decyzję w sprawie ustanowienia Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii w związku z wejściem w życie nowego statutu Ministerstwa Rozwoju i Technologii, zmiany Wytycznych w zakresie kontroli w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, zmian wynikających z IV rewizji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, a także optymalizacji funkcjonujących w MRiT procedur dotyczących tzw. sygnalistów;
- Decyzja nr 2 Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 15 kwietnia 2026 r. zmieniająca decyzję w sprawie ustanowienia Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii w zakresie doprecyzowania Wzoru deklaracji bezstronności i poufności.

9) W toku realizacji inwestycji wykorzystywano systemy Skaner i Arachne do weryfikacji OOW oraz pracowników JW zaangażowanych w obsługę przedsięwzięć, a także pracowników IOI zaangażowanych w realizację inwestycji.

BGK, zarówno na etapie przyznawania (ocena wniosków o udzielenie grantów), jak i wypłaty wsparcia (ocena wniosków o wypłatę grantów), wykorzystywał systemy Arachne i Skaner do weryfikacji ryzyka wystąpienia potencjalnych nieprawidłowości i powiązań. Zakres czynności sprawdzających dokonywanych w systemie Arachne podczas oceny wniosków określony został w §42 instrukcji pn. *Zasady udzielania wsparcia w programie BSK* oraz w §34 instrukcji pn. *Zasady udzielania wsparcia w programie TERMO*. Sposób wykorzystania systemu Skaner w programie BSK został natomiast opisany w §43 ww. instrukcji dedykowanej programowi BSK, zaś w przypadku programu TERMO – odrębnie w każdym z rozdziałów określających czynności związane z obsługą wniosków o poszczególne granty zawartych w instrukcji dotyczącej programu TERMO. Wygenerowane raporty gromadzono i dołączano jako załączniki do każdego wniosku w systemie

Termo i aplikacji Ferryt, a w przypadku braku wyników dotyczących powiązań – w postaci zrzutów ekranu potwierdzających ten fakt.

Dodatkowo pracownicy JW zaangażowani w realizację inwestycji byli zobowiązani do składania oświadczeń o braku konfliktu interesów, zgodnie z obowiązkiem określonym w §8 ust. 9 umowy zawartej pomiędzy IOI a JW. W przywołanym §8 ust. 9, na JW nałożono także obowiązek opracowania wewnętrznej procedury weryfikacji złożonych oświadczeń, z uwzględnieniem wykorzystania systemu Arachne. Sposób corocznej weryfikacji oświadczeń osób uczestniczących w realizacji inwestycji określono w §39 *Zasad udzielania wsparcia w programie TERMO* oraz §46 *Zasad udzielania wsparcia w programie BSK*. Weryfikacji przedmiotowych oświadczeń w pierwszym półroczu roku kalendarzowego, z wykorzystaniem m.in. systemów Arachne i SKANER, dokonywał Dyrektor DFM. Analiza udostępnionej dokumentacji dotyczącej przeprowadzanych weryfikacji pozwoliła potwierdzić, że JW zrealizowała wynikający z umowy obowiązek weryfikacji oświadczeń pracowników zgodnie z przyjętą procedurą.

W wyniku kontroli potwierdzono, że pracownicy DM zaangażowani w realizację czynności związanych z inwestycją, złożyli wymagane oświadczenia o braku konfliktu interesów, zgodnie z mechanizmem określonym w podrozdziale 7.1.1 *Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w MRiT*, na wzorach stanowiących załącznik nr 3 do ww. *Systemu*. Jednocześnie dokonano weryfikacji ich powiązań w systemie SKANER, a jej przeprowadzenie udokumentowano wygenerowanymi raportami bądź zrzutami ekranu potwierdzającymi brak wyników, zgodnie z postanowieniami podrozdziału 7.2.4 ww. *Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego*. W wyniku przeprowadzonej weryfikacji nie stwierdzono powiązań podających w wątpliwość wiarygodność złożonych oświadczeń.

10) Zarówno IOI, jak i JW, zgodnie z zapisami *Strategii informacji i promocji KPO*³⁶, prowadziły intensywne działania informacyjne i promocyjne dotyczące kontrolowanej inwestycji, a publikowane materiały zawierały wymagane oznaczenia i logotypy określone w *Księdze identyfikacji wizualnej Krajowego Planu Odbudowy*.

W wyniku kontroli ustalono, że BGK prowadził działania informacyjne i promocyjne dotyczące inwestycji B1.1.5 przez cały okres jej realizacji, zgodnie ze *Strategią* oraz postanowieniami §12 umowy zawartej z IOI. Działania obejmowały w szczególności prowadzenie kampanii informacyjnych i promocyjnych (w tym kampanii internetowych i mailingowych), organizację oraz udział w konferencjach, kongresach, szkoleniach i webinarach, przygotowywanie materiałów promocyjnych (m.in. ulotek, poradników, reklam prasowych i internetowych), publikację artykułów sponsorowanych oraz filmów prezentujących zrealizowane przedsięwzięcia. Prowadzone działania były skierowane do potencjalnych beneficjentów wsparcia oraz innych interesariuszy programów. W materiałach informacyjnych i promocyjnych oraz dokumentach związanych z realizacją inwestycji stosowano wymagane postanowieniami *Strategii* oznaczenia, obejmujące logotypy Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, Unii Europejskiej z oznaczeniem „NextGenerationEU” oraz barwy Rzeczypospolitej Polskiej. Analogiczne oznaczenia zostały zastosowane również na stronie internetowej BGK poświęconej inwestycji B1.1.5³⁷, na której publikowano informacje o warunkach uzyskania wsparcia, dokumentację konkursową oraz materiały informacyjne dla wnioskodawców. Zamieszczone na portalach społecznościowych:

³⁶ Strategia dostępna pod adresem: <https://www.kpo.gov.pl/strony/o-kpo/dla-instytucji/dokumenty/strategia-promocji-i-informacji-kpo/>. Dalej: *Strategia*.

³⁷ <https://www.bgk.pl/krajowy-plan-odbudowy/b115-inwestycje-w-poprawe-efektywnosci-energetycznej-wielorodzinnych-budynkow-mieszkalnych/>

Facebooku, Instagramie oraz LinkedIn posty zostały oznaczone dodatkowo hasztagami: #FunduszeUE, #NextGenerationUE, #KorzyściDlaCiebie.

Na stronie internetowej IOI w portalu gov.pl funkcjonuje dedykowana KPO zakładka³⁸, w której zamieszczono informacje na temat realizowanych przez MRiT reform i inwestycji. Na stronie znajduje się bezpośrednie odniesienie (hipertączę) przekierowujące do szczegółowego opisu inwestycji³⁹, w tym także do ogłoszenia o naborze wniosków⁴⁰. IOI zamieszczała również posty informujące o inwestycji i naborach na swoich profilach w mediach społecznościowych, m.in. na Facebooku, Instagramie, portalu X oraz LinkedIn. Posty opatrzone wymienionymi wyżej hasztagami, a zamieszczone w nich grafiki zawierały wymagane logotypy KPO, UE z oznaczeniem „NextGenerationEU” oraz logotyp IOI.

Powyższe ustalenia pozwoliły Zespołowi kontrolerów potwierdzić, że obie jednostki prawidłowo realizowały zobowiązania określone w Rozdziale 6 *Strategii* w zakresie zadań instytucji odpowiedzialnych za reformy lub inwestycje oraz jednostek wspierających, dotyczących działań informacyjno-promocyjnych.

11) JW przeprowadzała kontrole realizacji przedsięwzięć, w trakcie których weryfikowano m.in. prawidłowość poniesionych wydatków, udzielanie zamówień publicznych, działania informacyjno-promocyjne oraz spełnianie zasady DNSH.

JW przeprowadzała czynności kontrolne w oparciu o regulację pn. *Zasady kontroli przeprowadzanych przez Departament Kontroli Stron Trzecich* (dalej: *Zasady kontroli*). Zgodnie z jej treścią, Departament Kontroli Stron Trzecich (dalej: DKST) przeprowadza:

- a) kontrole planowe – kontrole przeprowadzane zgodnie z planem kontroli,
- b) kontrole doraźne – kontrole przeprowadzane ad hoc, tj. poza planem kontroli.

JW we współpracy z przedstawicielami IOI opracowywała harmonogram kontroli OOW na dany rok kalendarzowy, w oparciu o zatwierdzoną przez IOI metodykę doboru próby przedsięwzięć do kontroli, z uwzględnieniem zidentyfikowanego ryzyka, a wyniki kontroli były przekazywane do wiadomości IOI.

Harmonogram obejmował przedsięwzięcia, którym zostały przyznane:

- granty: termomodernizacyjny/MZG/OZE w ramach programu TERMO;
- granty: MZG/OZE w ramach programu BSK;
- finansowe wsparcie w ramach planu rozwojowego.

W ramach przeprowadzanych przez JW kontroli, weryfikowano zarówno sposób realizacji przedsięwzięcia przez inwestora zgodnie z zawartą wcześniej umową oraz osiągnięcie celu jego realizacji, jak i wystąpienie ewentualnych i istotnych modyfikacji w trakcie realizacji przedsięwzięcia, które mogłyby mieć wpływ na zmianę charakteru inwestycji. W oparciu o *Listę sprawdzającą z wizyty kontrolnej w ramach KPO*, stanowiącą załącznik do *Zasad kontroli*, weryfikowano także prawidłowość poniesionych w ramach inwestycji wydatków, wywiązywanie się przez OOW z obowiązków informacyjno-promocyjnych, a także zgodność realizowanych przedsięwzięć z zasadą DNSH, prawidłowość udzielania pomocy publicznej i/lub pomocy *de minimis*, a w przypadku, gdy inwestorem był zamawiający publiczny, także poprawność stosowania przepisów ustawy – PZP.

³⁸ <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/krajowy-plan-odbudowy-i-zwiekszenia-odpornosci>

³⁹ <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/termomodernizacja-budynkow-wielorodzinnych>

⁴⁰ <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/nabor-wnioskow-dot-wymiany-zrodel-ciepla-i-poprawy-efektywnosci-energetycznej-w-budynkach-mieszkalnych---inwestycja-b112>

Listy sprawdzające wykorzystywane podczas kontroli przewidywały odrębne bloki pytań dotyczące każdego z powyżej opisanych obszarów, a w przypadku braku obowiązku stosowania określonych przepisów lub niewystępowania pomocy publicznej/pomocy *de minimis*, w odpowiedziach na poszczególne pytania wskazywano „nie dotyczy”. Przeprowadzanie przez JW kontroli w trybach i na zasadach opisanych powyżej, potwierdzono również w toku niniejszej kontroli, na podstawie analizy dokumentacji z kontroli przeprowadzonych przez BGK, udostępnionej Zespołowi kontrolerów przez DM.

BGK w 2024 r. przeprowadził 4 kontrole przedsięwzięć realizowanych w ramach wskaźnika B43G, w 2025 r. – 77 kontroli, natomiast do końca II kwartału 2026 r. kontrolami planowymi objął 122 przedsięwzięcia⁴¹. Dodatkowo w 2026 r. zostało przeprowadzonych 5⁴² kontroli doraźnych.

12) W trakcie realizacji inwestycji oraz w toku niniejszej kontroli nie zidentyfikowano poważnych nieprawidłowości, w tym konfliktu interesów i korupcji. JW zidentyfikowała jednak siedem przypadków podwójnego finansowania wydatków dotyczących dokumentacji technicznej przedsięwzięć OZE realizowanych przez jednego inwestora. JW odzyskała nienależnie pobrane kwoty grantów.

Według informacji kwartalnie przekazanych przez BGK do DM w MRiT, w procesie realizacji wskaźnika, do końca I kwartału 2026 r., nie zidentyfikowano podwójnego finansowania i poważnych nieprawidłowości, w tym przypadków konfliktu interesów, korupcji i nadużyć finansowych. Natomiast w raporcie za II kwartał 2026 r., JW wykazała siedem przypadków, w których wykryto podwójne finansowanie wydatków dotyczących dokumentacji technicznej przedsięwzięć⁴³. JW podjęła działania naprawcze i uzyskała, w przedmiotowych przypadkach, zwrot nienależnie pobranych części grantów. BGK poinformował dodatkowo⁴⁴, że w okresie od 1 lipca do 2 września 2026 r. nie zidentyfikował nowych przypadków podwójnego finansowania ani poważnych nieprawidłowości w ramach inwestycji B1.1.5.

Biuro Bezpieczeństwa odpowiedzialne w MRiT za przyjmowanie zgłoszeń o nieprawidłowościach lub działaniach niepożądanych w ramach KPO⁴⁵, w dniach 23 czerwca 2026 r. oraz 1 września 2026 r. poinformowało, że w Ministerstwie nie odnotowano wpływu zgłoszeń o nieprawidłowościach lub działaniach niepożądanych w ramach wskaźnika B43G. Informację o niestwierdzeniu przypadków wystąpienia konfliktu interesów, korupcji, nadużyć finansowych lub podwójnego finansowania, a także o niezidentyfikowaniu poważnych nieprawidłowości, przedstawił w toku kontroli w piśmie⁴⁶ z dnia 26 sierpnia 2026 r. również Dyrektor DM w MRiT.

W wyniku weryfikacji próby wydatków przeprowadzonej podczas niniejszej kontroli nie zidentyfikowano wystąpienia ryzyka poważnych nieprawidłowości oraz przypadków mogących sugerować podwójne finansowanie wydatków, co potwierdza także opis ustaleń zawarty w punkcie 4 niniejszego dokumentu.

⁴¹ Informacje wskazane w przekazanym w dniu 8 lipca 2026 r. sprawozdaniu ze zrealizowanych kontroli (pismo znak: ZK3.082.5.2026).

⁴² Według informacji przekazanych przez DM w dniu 2 września 2026 r.

⁴³ Dotyczy przedsięwzięć realizowanych przez [...].

⁴⁴ Pismo DFM.TERMO.4551.247.2026.TM z dnia 3 września 2026 r.

⁴⁵ Zgodnie z postanowieniami *Procedury postępowania w przypadku podejrzenia nieprawidłowości lub działań niepożądanych przy wdrażaniu KPO*, stanowiącej załącznik do Systemu Wdrażania Planu Rozwojowego w MRiT.

⁴⁶ Pismo znak: DM-VI.0812.1.2026.2 z dnia 26 sierpnia 2026 r.

Kontrolę przeprowadził upoważniony⁴⁷ przez Ministra Finansów i Gospodarki Zespół kontrolerów w składzie:

- Maciej Klich – starszy specjalista w Wydziale Kontroli w Departamencie Kontroli i Audytu, kierownik Zespołu kontrolerów,
- Monika Miszczuk – główny specjalista w Wydziale Kontroli w Departamencie Kontroli i Audytu, członek Zespołu kontrolerów.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie od 22 czerwca 2026 r. do 7 września 2026 r.

BGK oraz DM w MRiT nie wnieśli zastrzeżeń do treści informacji pokontrolnej i listy sprawdzającej. Jednakże po przekazaniu ww. jednostkom projektu Informacji pokontrolnej, BGK dokonał jeszcze korekty⁴⁸ wykazu przedsięwzięć zrealizowanych w ramach wskaźnika B43G, co zostało uwzględnione w ustaleniu opisanym w punkcie 1 niniejszego dokumentu. Po uzyskaniu dodatkowych informacji, doprecyzowano także, ustalenia opisane w punktach 8, 11 i 12 niniejszej Informacji pokontrolnej.

Zalecenie pokontrolne.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia zalecam, aby Miasto i Gmina Stargard, działając jako Zamawiający, dochowywała należytej staranności i najpóźniej przed otwarciem ofert, udostępniała na stronie internetowej prowadzonego postępowania informację o kwocie, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, do czego zobowiązuje art. 222 ust. 4 ustawy – PZP.

Niniejsze zalecenie zostanie przekazane do ww. Zamawiającego.

Informacja pokontrolna została sporządzona w wersji elektronicznej.

Zatwierdzam,

z upoważnienia

Ilona Kowalska

Dyrektor Generalny

/kwalifikowany podpis elektroniczny/
w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

⁴⁷ Upoważnienia: MRiT/118-UDK/26; MRiT/18-DKT/26 oraz MRiT/117-UDK/26; MRiT/19-DKT/26.

⁴⁸ Korekta przekazana w korespondencji e-mail z dnia 8 września 2026 r.